

Bibliografie/Bibliographie
Buitenlandse politiek in België/Politique étrangère en Belgique
1997-2002

1. Bronnenpublicaties
Sources éditées

Gotovitch, J., *Belgische diplomatieke stukken 1941-1960*. Deel 1: De Belgische regering te London, 1941-1944 (*Documents diplomatiques belges 1941-1960*. Tome 1: Le gouvernement belge de Londres 1941-1944). Brussel, Koninklijke Academie van België, 1998, 496 pp.

De Vos, L., e.a., *Belgische diplomatieke stukken 1941-1960*. Deel 2: Defensie. (*Documents diplomatiques belges 1941-1960*. Tome 2: Défense). Brussel, Koninklijke Academie van België, 1998, 583 pp.

1.1. *Repertoria en bibliografische instrumenten*
Répertoires et instruments bibliographiques

'Bibliografie betreffende België en de Tweede Wereldoorlog', in: *SOMA Berichtenblad*. Bijzonder nummer, zomer 2000 (bibliografie 1997-1999), 89 pp.; bijlage bij nr. 36 (bibliografie 2000), 31pp.

Coolsaet, R., *Bibliografie buitenlands beleid in België/Bibliographie politique étrangère en Belgique*. Gent, Demokritos, 2002:1, 15 pp.

Coolsaet, R., 'Mining for sources on diplomacy. Belgium'. Elektronisch beschikbaar op: www.le.ac.uk/csd/dsp/resources/sources-belgium.html

2. Officiële publicaties
Publications officielles

Zie/Voir: 7.1, 7.2, 7.3, 7.4

3. Biografieën, mémoires, getuigenissen
Biographies, mémoires, souvenirs

Crombois, J.-F., *Camille Gutt 1940-1945. Les finances et la guerre*. Gerpinnes/Brussel, Quorum-Ceges, 2000, 536 pp.

Dehennin, M., *Dans les coulisses d'une ambassade*. Brussel, Racine, 1997, 179 pp.

Dujardin, V., Dumoulin, M., *Paul van Zeeland. 1893-1973*. Brussel, Racine, 1997, 283 pp.

Dumoulin, M., *Spaak*. Brussel, Racine, 1999, 743 pp.

Hollants Van Loocke, J., *Vogelvrij. Herinneringen van een diplomaat*. Leuven, Van Halewyck, 1999, 335 pp. (Traduit en français: *De la colonie à la diplomatie. Une carrière en toutes latitudes*. Paris, L'Harmattan, 1999, 303 pp.)

- Marchal, L.**, *Rwanda: la descente aux enfers*. Bruxelles, Labor, 2001, 250 pp. [In het Nederlands vertaald als: *Aan de poorten van de Rwandese hel*. Leuven, Van Halewyck, 2001, 300 pp.]
- Rothschild, R.**, *Un Phénix nommé Europe. Mémoires 1945-1995*. Brussel, Racine, 1997, 363 pp.
- Van Miert, K.**, *Mijn jaren in Europa. Herinneringen van een eurocommissaris*. Tielt, Lannoo, 2000, 342 pp.

4. Overzichtswerken Travaux généraux

- Brion, R., Moreau, J.-L.**, *La Société Générale de Belgique 1822-1997*. Antwerpen, Mercatorfonds, 1998, 514 pp.
- Coolsaet, R.**, *België en zijn buitenlandse politiek 1830-1990*. Leuven, Van Halewyck, 1998, 670 pp.
- Coolsaet, R.**, *België en zijn buitenlandse politiek 1830-2000*. Derde, volledig herziene editie. Leuven, Van Halewyck, 2001, 725 pp. (Traduit en français: *La politique extérieure de la Belgique. Au coeur de l'Europe, le poids d'une petite puissance*. Bruxelles, De Boeck Université (Pol-His), 2002, 391 pp.)
- Roosens, C.**, 'De aanwerving van diplomaten in België. Van een besloten naar een toegankelijke carrière, 1830-1980', in: Van Kemseke, P. (red.), *Diplomatieke cultuur*. Leuven, Universitaire Pers, 2000, pp. 205-222
- Van der Wee, H.** (red.), *De Generale Bank 1822-1997*. Tielt, Lannoo, 1997, 735 pp.

5. Buitenlands beleid vóór 1945 Politique étrangère avant 1945

5.1. Algemeen Généralités

- Jours de Guerre. Jours de Londres*. Brussel, Dexia, 2000, 407 pp.
- De Waele, M.**, 'Nous demandons le silence à ce sujet. Het beeld van de Vlaamse Beweging en het activisme in de officiële Belgische contacten met het buitenland tijdens de Eerste Wereldoorlog', in: *Docendo Discimus. Liber Amicorum Romain Van Eenoo*. Gent, Academia Press, 1999, pp. 591-606
- De Waele, M.**, 'De geest van Münster. De botsende economische en commerciële belangen van België en Nederland en de invloed op de wederzijdse beeldvorming (1830-1940)', in: *Bijdragen en Mededelingen betreffende de geschiedenis van Nederland*, 2000, CXV, 1, pp. 33-59
- Lambrechts, E.**, 'De rol van Joseph de Hemptinne in de 'Zwarte Internationale' (1870-1871)', in: *Docendo Discimus. Liber Amicorum Romain Van Eenoo*. Gent, Academia Press, 1999, pp. 1083-1102
- Rochtus, D.**, 'Das Ende des Vereinigten Königreichs der Niederlande (1815-1830) als Anfang des grossniederländischen Traumes in Flandern', in: Roesler, J. u.a., *Vereinigungen und Wiedervereinigungen in der modernen europäischen Geschichte*. Berlin, Helle Panke, 2001, pp. 31-37

Truffaut, F.C., *Sauver l'or belge. La mission du capitaine Georges Truffaut en Afrique occidentale (août-septembre 1940)*. Tubize, Gamma Press, 1997, 255 pp.

Van Eenoo, R., 'Diplomatieke cultuur tijdens het interbellum. Een peiling', in: Van Kemseke, P. (red.), *Diplomatieke cultuur*. Leuven, Universitaire Pers, 2000, pp. 173-184

Viaene, V., 'Leopold I, de Belgische diplomatie en de cultuur van het Europese Concert, 1831-1865', in: Van Kemseke, P. (red.), *Diplomatieke cultuur*. Leuven, Universitaire Pers, 2000, pp. 125-140

5.2. Defensie- en veiligheidspolitiek Politique de défense et de sécurité

Chaix, B., *En mai 1940, fallait-il entrer en Belgique ? Décisions stratégiques et plans opérationnels de la campagne en France*. Paris, Economica, 2000, 349 pp.

Colignon, A., 'Pacifisme et Mouvement wallon, ou l'impossible rencontre', in: *Le Pacifisme est-il une valeur universelle ? Actes du Colloque des 25 et 26 novembre 1999*. Mons, Editions Mundaneum, 2001, pp. 89-100

Conway, M., Gotovitch, J. (red.), *Europe in exile. European exile communities in Britain 1940-1945*. New York/Oxford, Berghahn Books, 2001, 281 pp.

Coolsaet, R., 'La Belgique et la Première Conférence de la Paix de La Haye (1899)', in: Kalshoven, F. (red.), *The Centennial of the First International Peace Conference*. Den Haag, Kluwer Law International, 2000 [cd-rom]

Lecocq, S., Lefebvre, D., 'Henri La Fontaine messenger de la Paix', in: *Le Pacifisme est-il une valeur universelle ? Actes du Colloque des 25 et 26 novembre 1999*. Mons, Editions Mundaneum, 2001, pp. 111-114

Palo, M.F., 'The question of neutrality and Belgium's security dilemma during the first world war', in: *Belgisch Tijdschrift voor Nieuwste Geschiedenis (Revue belge d'histoire contemporaine)*, XXXI, 2000, 1-2, pp. 227-304

Van Neygen, E., 'Mouvement flamand et pacifisme', in: *Le Pacifisme est-il une valeur universelle ? Actes du Colloque des 25 et 26 novembre 1999*. Mons, Editions Mundaneum, 2001, pp. 101-110

5.3. Europese integratie Construction européenne

Bussière, E., 'La place de la Belgique dans les projets français d'organisation économique de l'Europe entre 1919 et 1945', in: *La Vie Wallonne*, LXXI, 1997, pp. 69-91

Dumoulin, M., 'La Belgique et le Plan Briand: l'annonce de réformes de structures au plan européen', in: Fleury, A., Jlíik, L., *Le Plan Briand d'Union fédérale européenne*. Actes du colloque international tenu à Genève du 19 au 21 septembre 1991. Bern, Peter Lang, 1998, pp. 93-102

5.4. Kolonialisme/imperialisme/economische expansie Colonialisme/impérialisme/expansion économique

Belgium in the Ottoman Capital. From the early steps to 'la Belle Epoque'. Istanbul, Consulaat-Generaal van België, 2000, 95 pp.

Gahama, J., *Le Burundi sous administration belge*. Paris, Karthala, 2001, 467 pp.

- Hochschild, A.**, *King Leopold's Ghost. A Story of Greed, Terror and Heroism in Colonial Africa*. Boston, Houghton-Mufflin, 1998, 336 pp. (In het Nederlands vertaald als: *De geest van Leopold II en de plundering van de Congo*. Amsterdam, Meulenhoff, 1998, 359 pp. Traduit en français: *Les fantômes du roi Léopold. Un holocauste oublié*. Paris, Belfond, 1998, 444 pp.)
- Lafontaine, M.**, *L'enfer belge de Santo Tomas. Le rêve colonial brisé de Léopold Ier*. Ottignies, Quorum, 1998, 218 pp.
- Laureys, E.**, *Belgen in Perzië 1915-1941. Verwezenlijkingen, verhoudingen en attitudes*. Leuven, Peeters, 1996, 337 pp.
- Léopold de Belgique**, *Voyage à Constantinople*. Brussel, Complexe, 1997, 174 pp.
- Marchal, J.**, *Travail forcé pour le cuivre et pour l'or*. Histoire du Congo, tome 1. Borgloon, Paula Bellings, 1999, 510 pp.
- Marchal, J.**, *Travail forcé pour le rail*. Histoire du Congo, tome 2. Borgloon, Paula Bellings, 2000, 338 pp.
- Marechal, Ph.**, 'De handelsactiviteiten van Isidore Tobback te Stanley Falls op de vooravond van het conflict tussen de Onafhankelijke Congostaat en de Afro-Arabieren om het bezit van oostelijk Congo (1889-1892), in: *Docendo Discimus. Liber Amicorum Romain Van Eenoo*. Gent, Academia Press, 1999, pp. 311-324
- Peeters, W., Wilson, J.**, *L'industrie belge dans la Russie des Tsars. Belgische ondernemers in het Rusland van de tsaren*. Brussel, Editions du Perron, 1999, 199 pp.
- Resseler, W., Suykerbuyk, B.**, *Dynamiet voor de sultan. Carolus Edward Joris in Konstantinopel*. Antwerpen, b+b, 1997, 194 pp.
- Van den Bossche, S.**, *Een kortstondige kolonie. Santo-Tomas de Guatemala (1843-1854)*. Tielt, Lannoo, 1997, 236 pp.
- Vijgen, I.**, 'Koloniale zaken op de agenda van de Volkenbond: nieuwe regels voor hetzelfde spel? De ervaringen van Pierre Orts in Genève', in: Van Kemseke, P. (red.), *Diplomatieke cultuur*. Leuven, Universitaire Pers, 2000, pp. 185-202
- Wynants, M.**, *Van hertogen en Kongolezen: Tervuren en de Koloniale Tentoonstelling 1897*. Tervuren, Koninklijk Musum voor Midden-Afrika, 1997.

5.5. Bilaterale relaties Relations bilatérales

- Amara, M.**, 'La propagande belge et l'image de la Belgique aux Etats-Unis durant la Première Guerre mondiale', in: *Belgisch Tijdschrift voor Nieuwste Geschiedenis (Revue belge d'histoire contemporaine)*, XXXI, 2000, 1-2, pp. 173-228
- Devolder, K.**, 'De Belgisch-Duitse betrekkingen in de periode van de Belgische onafhankelijkheidspolitiek (1936-1940)', in: *Docendo Discimus. Liber Amicorum Romain Van Eenoo*. Gent, Academia Press, 1999, pp. 257-268
- De Waele, M.**, 'België en Nederland tussen de twee wereldoorlogen', in: *Bijdragen tot de Eigentijdse Geschiedenis (Cahiers d'Histoire du Temps Présent)*, 1996, 1, pp. 193-212
- Haag, H.**, 'Paix séparée? Paix générale? Paix dictée? Allemagne et Belgique de mai 1916 à juillet 1917', in: *Docendo Discimus. Liber Amicorum Romain Van Eenoo*. Gent, Academia Press, 1999, pp. 303-310
- Kartheuser, B.**, *Die 30er Jahre in Eupen-Malmedy. Einblick in das Netzwerk der reichsdeutschen Subversion*. Brussel, Standaard Boekhandel, 2002. (In het Nederlands vertaald als: *De jaren dertig in Eupen-Malmedy*. Neundorf/Brussel, Edition Krautgarten Orte/SOMA, 180 pp.)

- Qaughebeur, M., Savy, N.**, *France-Belgique 1848-1914. Affinités, ambiguïtés*. Actes du colloque des 7, 8 et 9 mai 1996. Brussel, Labor, 1997, 531 pp.
- Seberechts, F.**, 'De invloed van het bezoek van Hjalmar Schacht aan België (april 1937) op de relaties tussen de haven van Antwerpen en Duitsland', in: *Docendo Discimus. Liber Amicorum Romain Van Eenoo*. Gent, Academia Press, 1999, pp. 325-332
- Styk, M.B.**, *Belgia w relacjach Polaków. Antologia (XVI-XX w.)*. Lublin, Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, 322 pp.
- Viaene, V.**, *Belgium and the Holy See from Gregory XVI to Pius IX (1831-1859). Catholic revival, society and politics in 19th-century Europe*. Leuven, KADOC, 2001, 648 pp.

5.6. *Buitenlandse economische betrekkingen*
Relations économiques extérieures

- Depoortere, R.**, *La question des réparations allemandes dans la politique étrangère de la Belgique après la première guerre mondiale 1919-1925*. Bruxelles, Académie Royale de Belgique, Classe des Lettres, Coll. in-8°, XVII, 1997, 440 pp.
- Devos, G.**, 'De oudste scheepsmakelaarsfirma's in Antwerpen (1811-1867). Een bescheiden bijdrage tot de maritieme wereld', in: Parmentier, J., Spanoghe, S., *Orbis in Orbem. Liber amicorum John Everaert*. Gent, Academia Press, 2001, pp. 187-196
- Segers, Y.**, 'Op zoek naar afzetmarkten. De uitbouw van een Belgische koopvaardijvloot, 1830-1870', in: Parmentier, J., Spanoghe, S., *Orbis in Orbem. Liber amicorum John Everaert*. Gent, Academia Press, 2001, pp. 401-429
- Vervoort, R.**, *De Red Star Line*. Antwerpen, Pandora, 2000, 142 pp.

6. **Buitenlands beleid 1945-1989**
Politique étrangère 1945-1989

6.1. *Algemeen*
Généralités

- Fernand Dehousse (1906-1976). Un combat pour les droits de l'homme*. Genève, UNO, 1999 (video nr. GV.F.99.0.8)
- Van den Wijngaert, M., Beullens, L.** (red.), *Oost West West Best. België onder de Koude Oorlog*. Tielt, Lannoo, 1997, 286 pp.

6.2. *Defensie- en veiligheidspolitiek*
Politique de défense et de sécurité

- Deloge, P.**, 'Belgium, the Benelux countries, the German question and the Geneva summit', in: *Belgisch Tijdschrift voor Nieuwste Geschiedenis (Revue belge d'histoire contemporaine)*, XXVII, 1997, 1-2, pp. 187-210
- Deloge, P.**, 'Economie et sécurité extérieure. L'implication britannique dans l'armée belge au lendemain de la Seconde Guerre mondiale', in: *Bijdragen tot de Eigentijdse Geschiedenis (Cahiers d'Histoire du Temps Présent)*, 7, mei 2000, pp. 239-263
- Gunst, P., Philips, A., Verhaegen, B.**, *Operatie in Korea*. Tielt, Lannoo, 1999, 238 pp.

Vanden Berghe, Y., ‘De reacties van de Belgische ambassadeurs in Boedapest op de sovjetbedreiging (1947-1958)’, in: *Docendo Discimus. Liber Amicorum Romain Van Eenoo*. Gent, Academia Press, 1999, pp. 333-346

6.3. Europese integratie
Construction européenne

Dumoulin, M., ‘Une politique européenne à plusieurs voix (1950-1962)’, in: *Docendo Discimus. Liber Amicorum Romain Van Eenoo*. Gent, Academia Press, 1999, pp. 269-290

Tordeurs, N., *Naissance des mouvements européens en Belgique (1946-1950)*. Brussel, P.I.E.-Peter Lang, Euroclio 16, 2000, 219 pp.

6.4. Afrikabeleid
Politique africaine

Deceuninck, V., *Pionnier de la Coopération Agricole au Congo-Zaïre (1949-1977)*. Paris, L'Harmattan, 1999, 271 pp.

De Witte, L., *De moord op Lumumba*. Leuven, Van Halewyck, 1999, 430 pp.

De Witte, L., ‘Voor vorst en vaderland’, in: *Knack*, 18 oktober 2000, pp. 40-44 (‘Pour le Roi et la Patrie’, in: *Le Vif*, 20 oktober 2000, pp. 30-34)

De Witte, L., ‘De lange arm van Boudewijn in Centraal-Afrika. Een spectaculair document uit het Koninklijk Archief’, in: *Uitpers*, december 2001 (www.demokratisch-links.be)

Etambala, Z.A., *Congo '55-'65. Van koning Boudewijn tot president Mobutu*. Tielt, Lannoo, 1999, 319 pp.

Lanotte, O., Roosens, C., Clément, C., *La Belgique et l'Afrique centrale . De 1960 à nos jours*. Brussel, Complexe/Grip, 2000, 380 pp. [met bibliografie/avec bibliographie]

Ruys, M., *Waarom Lumumba moest sterven*. Kapellen, Pelckmans, 2000, 136 pp.

Saur, L., *Influences parallèles. L'Internationale démocrate-chrétienne au Rwanda*. Brussel, Luc Pire, 1998, 224 pp.

Verlinden, P., *Weg uit Congo*. Leuven, Davidsfonds, 2002, 232 pp.

6.5. Bilaterale relaties
Relations bilatérales

Vanfraechem, S., ‘De waterverdragen. ‘A bridge over troubled water.’’, in: *Docendo Discimus. Liber Amicorum Romain Van Eenoo*. Gent, Academia Press, 1999, pp. 347-364

6.6. Buitenlandse economische betrekkingen
Relations économiques extérieures

Lamfalussy, A., ‘Stratégie et politique monétaire’, in: *Reflets et perspectives*, XXXIX, 2000, 1, pp. 145-153

7. Buitenlands beleid vanaf 1990

Politique étrangère à partir de 1990

7.1. Algemeen Généralités

- De wereld is klein: een buitenlands beleid op mensenmaat*. Teksten en Documenten 99/1. Brussel, Ministerie van Buitenlandse zaken, 1999, 52 pp.
- Coolsaet, R.**, *The transformation of diplomacy at the threshold of the new millennium*. Leicester, University of Leicester, Centre for the Study of Diplomacy, DSP Discussion Papers, nr. 48, 1998, 27 pp.
- Coolsaet, R.**, 'Le redéfinition de la diplomatie', in: *Studia Diplomatica*, Vol. LII, 1999, nr. 1-2, pp. 121-141
- Franck, C.**, 'Questions à propos de la 'diplomatie morale' belge', in: *Österreichsches Jahrbuch für Internationale Politik*, jg. 17, 2000, Wenen, pp. 17-22
- Franck, C., Roosens, C.**, 'Le Roi Baudouin et la politique étrangère', in: Koninckx, C., Lefèvre, P. (red.), *Le Roi Baudouin: une vie-une époque*. Bruxelles, Racine, 1998, pp. 137-165 [In het Nederlands vertaald als: 'Koning Boudewijn en de buitenlandse politiek', in: *Boudewijn. Een koning en zijn tijd*. Tielt, Lannoo, 1998, pp. 136-165.
- Goossens, P.**, 'Onze mannen in het buitenland', in: *Knack*, 21 januari 1998, pp. 28-31
- Goossens, P.**, 'Dienaars van het algemeen belang', in: *Knack*, 21 juni 2000
- Poppe, G.**, "Het Belgisch buitenlandbeleid, een verhaal van St.-Michiel en Sinte-Goedele", in: *Uitpers*, april 2002 (www.demokratisch-links.be)
- Rochtus, D., Tönnissen, F.**, 'Belgien', in: *Handbuch der Aussenpolitik von Afghanistan bis Zypern*. München, Oldenbourg, J. Bellers, 2001, pp. 31-36
- Rogeau, O.**, 'Le grand chambardement', in: *Le Vif*, 22 augustus 1997
- Salomonson, T.B., Crikemans, D.**, 'België, Vlaanderen en multilaterale fora. De samenwerking en het gegeneerde imago in de Wereldhandelsorganisatie en de Raad van Europa', in: *Res Publica*, vol. XLIII, 2001, 1, pp. 147-169
- Van Loqueren, G.**, 'La politique extérieure belge à l'épreuve de la cohérence. Birmanie', in: *La Revue Nouvelle*, tome 114, 2001, 7-8, pp.34-41

7.2. Defensie- en veiligheidspolitiek Politique de défense et de sécurité

- Beleidsnota van de Regering over de Belgische deelname aan vredesoperaties*, 28 januari 1998. Parlementaire Documenten, Zitting 1997/1998, Kamer, nr. 1394/Senaat, nr. 859
- Dumoulin, A.**, *La Belgique et la politique européenne de sécurité et de défense (PESD)*, Bruxelles, CRISP, CH 1700, 2000, 51 pp.
- Franck, C., Hermans, D.**, *L'UEO et la présidence belge du second semestre 1996*, Bruxelles, CRISP, CH 1560-1561, 1997, 60 pp.
- Mampaey, L.**, *L'industrie belge de défense. Adaptation, consolidation et mythe de la reconversion*. Bruxelles, GRIP, Rapports, 1998:1, 102 pp.
- Manigart, Ph.**, *L'opinion publique belge et la politique de défense*. Bruxelles, CRISP, CH 1595, 1998, 42 pp.
- Van Cant, I.**, *Aan de waanzin voorbij*. Erpe, De Krijger, 1997, 288 pp.
- De Vos, L.**, 'Toetsingscriteria voor de hervorming van de Belgische krijgsmacht', in: *Internationale Spectator*, 56, 3, maart 2002, pp. 150-155

7.3. Europese integratie
Construction européenne

- Baillieul, E., Vos, H.**, 'Het Belgische EU-Voorzitterschap en de toekomst van Europa', in: *Internationale Spectator*, 56, 3, maart 2002, pp. 128-132
- Beyers, J.**, 'De verhouding tussen politiek en bestuur in het Belgisch Europees beleid', in: *Res Publica*, vol. XXXIX, 1997, 3, pp. 399-422
- Beyers, J.**, 'De Europese Unie moet 'België-in-het-groot' worden', in: *Internationale Spectator*, 53, 3, maart 1999, pp. 144-150
- Beyers, J.**, 'Permissieve consensus, maatschappelijk debat en het draagvlak van de Europese Unie', in: *Res Publica*, vol. XL, 1998, 2, pp. 247-272
- Beyers, J.**, 'De Belgische deelname aan de totstandkoming van Europees beleid. Enkele beleidsrelevante politologisch inzichten', in: *Jaarboek 2000 Vlaamse Vereniging voor Bestuurswetenschappen en Bestuurskunde*, 2001, pp. 64-80
- Beyers, J., Kerremans, B.**, 'Diverging images of consensus. Belgium and its view on European Integration', in: Goldmann, K., Gilland, K. (eds.), *Nationality versus Europeanisation: The National View of the Nation in Four EU Countries*. Stockholm, Stockholm University Press, 2000, pp. 127-165
- Beyers, J., Kerremans, B.**, 'Multi-level governance en de toegang tot de Europese beleidssettings. Een onderzoek naar de manier waarop de 'multi-level' de 'governance' beïnvloedt', in: *Res Publica*, vol. XLIII, 2001, 1, pp. 103-126
- Bossaert, D., Vanhoonacker, S.**, 'Relaunch of the Benelux ?', in: Pijpers, A., *On cores and coalitions in the European Union*. Den Haag, Clingendael, 2000, pp. 169-183
- Bursens, P.**, 'Europa: afbouwen of verder opbouwen ? Europa na Renault Vilvoorde', in: *Samenleving en Politiek*, jg. 4, 1997, 4, pp. 17-23
- Bursens, P.**, 'Het Belgisch middenveld en de Europese beleidsvorming: institutionele factoren binnen een meerlagig systeem', in: *Res Publica*, vol. XL, 1998, 2, pp. 231-246
- Bursens, P.**, 'De Belgische publieke opinie en de Europese Unie. Volgt de bevolking haar eurofiele leiders ?' in: *Samenleving en Politiek*, jg. 6, 1999, 4, pp. 3-11
- Bursens, P.**, 'België en de Europese Unie. Standpunten en gedrag van politieke elites en publieke opinie naar aanleiding van de Europese verkiezingen', in: *Internationale Spectator*, 53, 6, juni 1999, pp. 339-344
- Bursens, P.**, *Hoe meerlagig zijn de Intergouvernementele Conferenties van de Europese Unie ? Vlaanderen, België en de IGC van 2000*. Antwerpen, UIA, Departement Politieke en Sociale Wetenschappen, PSW-Paper, 2001:7, 27 pp.
- Bursens, P., Helsen, S.**, 'De Belgische integratieparadox', in: *Internationale Spectator*, 54, 10, oktober 2000, pp. 499-503
- Bursens, P., Helsen, S.**, 'Implementatie van Europese wetgeving in nationale systemen. De Belgische casus bekeken door een multi-level governance bril', in: *Res Publica*, vol. XLIII, 2001, 1, pp. 59-78
- Bursens, P., Helsen, S.**, 'De omzetting van Europese regelgeving in België. Een terreinverkenning van de problematiek en een bespreking van het Belgische falen', in: *Jaarboek 2000 Vlaamse Vereniging voor Bestuurswetenschappen en Bestuurskunde*, 2001, pp. 82-96
- Bursens, P., Helsen, S.**, 'De omzetting van Europese richtlijnen in de Belgische rechtsorde: potentiële knelpunten tijdens de omzettingsprocedure', in: *Tijdschrift voor Wetgeving*, 2001, 4, pp. 127-135.
- Bursens, P., Helsen, S.**, 'Het einde van de Belgische EU-paradox nabij ?', in: *Streven*, 68, 2001,10, pp. 933-936.

- Bursens, P., Kerremans, B., Beyers, J.**, 'Belgium, the Netherlands and Luxembourg: Diversity among the Benelux Countries', in: Zeff, E.E. and Pirro, E.B. (ed.), *The European Union and the Member States: Co-operation, Coordination and Compromise*. Boulder, Lynne Rienner, 2001, pp. 59-88
- Coolsaet, R.**, 'Continuïteit en discontinuïteit in het Belgisch Europebeleid', in: *Res Publica*, vol. XL, 1998, 2, pp. 179-191
- Coolsaet, R., Soetendorp, B.**, 'Belgium and the Netherlands', in: Manners, I., Whitman, R., *The foreign policies of European Union member states*. Manchester, Manchester University Press, 2001, pp. 128-143
- Dehousse, F.**, *Les enjeux de la Conférence intergouvernementale de 1996*. Bruxelles, CRISP, CH 1499, 1995, 40 pp.
- Dehousse, F.**, *Les résultats de la Conférence intergouvernementale*. Bruxelles, CRISP, CH 1565-1566, 1997, 53 pp.
- Dierickx, G.**, 'De Euro-Belgische ambtenaren. Een paradoxale prestatie', in: *Res Publica*, vol. XL, 1998, 2, pp. 219-229
- De Schoutheete, Ph.**, *Une Europe pour tous*. Paris, Odile Jacob, 1997, 178 pp. (In het Nederlands vertaald als: *Beziëld Europa*. Tiel, Lannoo, 1998, 192 pp.)
- Devuyst, Y.**, 'The Community-Method after Amsterdam', in: *Journal of Common Market Studies*, 37, 1, maart 1999, pp. 615-531
- Franck, C.**, 'Belgium: the importance of foreign policy to European political union', in: Hill, C. (ed.), *The actors in Europe's foreign policy*. London, Routledge, 1996, pp. 151-165
- Franck, C.**, 'La politique européenne de la Belgique. Les années 1970-1996: entre orthodoxie et pragmatisme', in: *Res Publica*, vol. XL, 1998, 2, pp. 197-212
- Franck, C.**, 'Interactions entre intégration européenne et structures politiques belges', in: Lejeune, Y. (red.), *La participation de la Belgique à l'élaboration et à la mise en oeuvre du droit européen*. Bruxelles, Bruylant, 1999, pp. 475-494
- Franck, C.**, 'La Belgique', in: Hrbek, R., (red.), *Die Reform der Europäischen Union. Positionen und Perspektiven anlässlich der Regierungskonferenz*. Baden-Baden, Nomos, 1997, pp. 37-50
- Janssens, G.**, *In de schaduw van Schuman. België in de greep van Europa*. Tiel, Lannoo, 2001, 225 pp.
- Kerremans, B.**, 'Intergovernmentalism and Co-ordination of Belgium's EU Policies', in: Kassim, H., Peters, B.G., Wright, V. (eds.), *The National Co-ordination of EU Policy*. Oxford, Oxford University Press, 2000, pp. 182-200
- Kerremans, B.**, 'Multi-Level Governance and Federal EU Member States. The Case of Belgian Subnational Involvement in the EU Council and in the last IGC', in: *Jahrbüches des Föderalismus*, 1999, Tübingen, Europäisches Zentrum für Föderalismus Forschung, Universität Tübingen, 2000, pp. 479-509
- Kerremans, B.**, 'Determining a European Policy in a Multi-Level Setting: The Case of Specialized Co-ordination in Belgium', in: *Regional and Federal Studies*, 2000, 10(1), pp. 36-61
- Kerremans, B., Beyers, J.**, 'Belgium: the dilemma between cohesion and autonomy', in: Hanf, K., Soetendorp, B., *Adapting to European integration. Small states and the European Union*. Harlow, Addison Wesley Longman, 1998, pp. 14-35
- Kerremans, B., Beyers, J.**, 'The Belgian Permanent Representation to the European Union: Mailbox, Messenger, or Representative?', in: Kassim, H., Menon, A., Peters, B.G., Wright, V. (eds.), *The National Co-ordination of EU Policy*. Oxford, Oxford University Press, 2001, pp. 191-210
- Louette, J.S.**, *Les états du Benelux et la France face aux accords de Schengen*. Bruxelles, CRISP, CH 1586-1587, 1998, 59 pp.

- Merckx, H.**, 'De implementatie van de Europese regelgeving in België', in: *Res Publica*, vol. XL, 1998, 2, pp. 213-218
- Rochtus, D.**, *Die belgische 'Nationalitätenfrage' als Herausforderung für Europa*. Bonn, Zentrum für Europäische Integrationsforschung, Discussion Paper C27, 1998, 48 pp.
- Thijs, S.**, *Het Belgisch Europabeleid in de kering ?* Gent, Demokritos, 2000:1, 28 pp.
- Van Daele, F.**, 'België in de Europese Unie: mensen en middelen', in: *Res Publica*, vol. XL, 1998, 2, pp. 193-195
- Vos, H.**, 'Vlaanderen in het Europees besluitvormingsproces (case-study milieubeleid)', in: *Res Publica*, vol. XLIII, 2001, 1, pp. 127-146
- Vos, H.**, 'België en het Europees voorzitterschap', in: *Samenleving en Politiek*, jg. 8, mei 2001, 5, pp. 9-16
- Vos, H., Baillieul, E.**, *Het Belgisch voorzitterschap van de Europese Unie: de afrekening en een blik vooruit*. Gent, Demokritos, 2002:2, 45 pp.
- Werts, J.**, 'Belgisch EU-Voorzitterschap tussen idealisme en surrealisme', in: *Internationale Spectator*, 56, 3, maart 2002, pp. 133-138

7.4. Afrikabeleid Politique africaine

- Verslag van het parlementair onderzoek met het oog op het vaststellen van de precieze omstandigheden waarin Patrice Lumumba werd vermoord en van de eventuele betrokkenheid daarbij van Belgische politici/Rapport de l'Enquête parlementaire visant à déterminer les circonstances exactes de l'assassinat de Patrice Lumumba et l'implication éventuelle des responsables politiques belges dans celui-ci*. Kamer van Volksvertegenwoordigers, 16 november 2001, Doc. 50 0312/006 en 007, 988 pp.
- Verslag van de parlementaire commissie van onderzoek betreffende de gebeurtenissen in Rwanda*. Senaat, 6 december 1997, 736 pp. (+ bijlagen)
- Carême, J.**, 'Les avatars de la nouvelle politique africaine de Louis Michel', in: *La Revue Nouvelle*, III, 1, januari 2000
- Coolsaet, R.**, 'Wat België nog te zoeken heeft in Afrika', in: *Samenleving en Politiek*, jg. 7, november 2000, 7, pp. 4-14
- De Moor, F., Jacquemin, J.-P.**, *Notre Congo-Onze Kongo: la propagande coloniale belge. Fragments pour une étude critique*. Bruxelles, Coopération par l'éducation et la culture, 2000, 85 pp.
- Doom, R.**, 'Op naar de Congo!', in: *Samenleving en Politiek*, jg. 5, 1998, 7, pp. 28-33
- Doom, R.**, 'België en Midden-Afrika: hink-stap-sprongen tussen bananenschillen', in: *Internationale Spectator*, 54, 7/8, juli/augustus 2000, pp. 347-355
- Dubois, Ch.**, 'Het 'nieuwe Afrikabeleid' van België: de grote illusie ? Analyse van de voornemens en daden van de regering-Verhofstadt van juli 1999 tot oktober 2000', in: *Nieuw Tijdschrift voor Politiek*, 2000, 6, pp. 21-58
- Kagné, B., Martiniello, M.**, *L'immigration subsaharienne en Belgique*. Bruxelles, CRISP, CH 1721, 2001, 50 pp.
- Kennes, E.**, 'Het spook van Lumumba waart rond in België', in: *Internationale Spectator*, 54, 7/8, juli/augustus 2000, pp. 356-358
- Lanotte, O., Roosens, C., Clément, C.**, *La Belgique et l'Afrique centrale. De 1960 à nos jours*. Bruxelles, Complexe/Grip, 2000, 380 pp. [met bibliografie/avec bibliographie]
- Marysse, S., Reyntjens, F.**, *L'Afrique des Grands Lacs. Annuaire 2000-20002*. Paris, L'Harmattan, 2001, 438 pp.

- Rochtus, D.**, ‘Der Gang nach Kigali’ van Belgisch buitenlandminister Louis Michel’, in: *Internationale Spectator*, 54, 6, juni 2000, pp. 323-326
- Rubbens, A., Van Der Maelen, D.**, ‘De gezamenlijke toekomst van Afrika en Europa’, in: *Samenleving en Politiek*, jg. 8, mei 2001, 5, pp. 17-23
- Willame, J.-Cl.**, *Les Belges au Rwanda. Le parcours de la honte. Commission Rwanda: quelles enseignements ?* Bruxelles, Complexe/Grip, 1997, 215 pp.
- Willame, J.-Cl.**, ‘Kabila et les ‘Amis du Congo’’, in: *La Revue Nouvelle*, maart 1998, pp. 45-57
- Willame, J.-Cl.**, ‘Commission Lumumba: pièges et parasites’, in: *La Revue Nouvelle*, november 2001, pp. 30-35

7.5. *Bilaterale relaties*
Relations bilatérales

- Rochtus, D.**, ‘Flämisch-holländische Hochzeit?’, in: *Die Politische Meinung*, 336, november 1997, pp. 39-44

7.6. *Buitenlandse economische betrekkingen*
Relations économiques extérieures

- Coolsaet, R.**, ‘Trade is War.’ *Belgium’s economic diplomacy in the age of globalisation.* Leicester, University of Leicester, Centre for the Study of Diplomacy, DSP Discussion Papers, 62, 2000, 20 pp.
- Coolsaet, R.**, ‘Belgische handelsprospectie in de wereld. Limieten van de staat in de internationale economie’, in: *Internationale Spectator*, 54, 10, oktober 2000, pp. 494-498
- Kurgan-Van Hentenryk, G.**, ‘Propriété et contrôle des entreprises’, in: *Reflets et perspectives*, XXXIX, 2000, 1, pp. 121-131
- Vincent, A., Wunderle, M.**, *La dépendance externe des entreprises en Wallonie.* Bruxelles, CRISP, CH 1679, 2000, 50 pp.

7.7. *Buitenlands beleid en deelstaten*
Politique étrangère et entités fédérées

- Criekemans, D.**, ‘Naar een beter inzicht in de Noordse beleidsdimensies: welk samenwerkingspotentieel met Vlaanderen?’, in: *De Europese gemeente: tijdschrift voor Europese en internationale samenwerking*, 20, 2000, pp. 17-21
- Criekemans, D.**, *De ruimere Noordse regio en het Vlaams buitenlands beleid: een prescriptieve geopolitieke analyse.* Antwerpen, UIA, Departement Politieke en Sociale Wetenschappen, PSW-papers, 2000:10, 30 pp.
- Criekemans, D., Salomonson, T.B.**, ‘La Belgique, la Flandre et les forums multilatéraux’, in: *Bulletin d'histoire politique*, Speciaal nummer (‘Les nouvelles relations internationales et le Québec en comparaison’), Vol. 10, 1, hiver 2001, pp. 125-144
- Criekemans, D., Salomonson, T.B.**, ‘Presentatie en buitenlands beleid op Belgisch (federaal) en Vlaams (regionaal) beleidsniveau’, in: *Internationale Spectator*, 54, 10, oktober 2000, pp. 504-507
- Lagasse, C.-F.**, *Le système des relations internationales dans la Belgique fédérale.* Bruxelles, CRISP, CH 1549-1550, 1997, 63 pp.

- Lemaire, J., Miroir, A.** (red.), *La Belgique et ses nations dans la nouvelle Europe*. Brussel, Editions de l'ULB, 1997, 228 pp.
- Salomonson, T.B., Criekemans, D.**, 'België, Vlaanderen en multilaterale fora: de samenwerking en het gegenereerde imago in de Wereldhandelorganisatie en de Raad van Europa', in: *Res Publica*, vol. XLIII, 2001, 1, pp. 147-169.
- Schramme, A.**, *Vlaanderen en zijn grote buitenland. De opbouw van het internationaal cultureel beleid van Vlaanderen 1965-1988*. Tielt, Lannoo, 1999, 438 pp.
- Schramme, A.**, 'Internationaal cultureel beleid en Vlaamse natievorming', in: *Internationale Spectator*, 54, 10, oktober 2000, pp. 508-513
- Vanden Berghe, Y., Bauwens, D., Criekemans, D., In 't Ven, E.** (e.a.), *Vlaams buitenlands beleid: het politiek en strategisch belang van de samenwerking met de Noordse landen*. Antwerpen, UIA, Onderzoeksgroep Internationale Politiek, 1999, 2 vol., 555 pp.
- Vanden Berghe, Y., Bauwens, D., Criekemans, D.**, *Flemish foreign policy: the political and strategic importance of the cooperation between Flanders and the Nordic countries: conclusions and policy- recommendations*. Antwerp, UIA, Research Group International Politics, 2000, 36 pp.
- Vanden Berghe, Y., Salomonson, T.B., Criekemans, D.**, *Mogelijkheden en groeikansen voor Vlaanderen in intergouvernementele multilaterale organisaties. Programma Beleidsgericht Onderzoek Vlaanderen*. Wilrijk, UIA, Onderzoeksgroep Internationale Politiek, PBO 98/7/17, 2001, 430 pp. (Samengevat als: *The possibilities for Flanders in intergovernmental multilateral organisations: conclusions and policy-recommendations*. Antwerp, UIA, Research Group International Politics, 2002, 36 pp.)
- Vos, H.**, 'Het buitenlands beleid van de regio's: het gaat om culturele uitstraling. Vlaanderen als voorbeeld', in: *Internationale Spectator*, 53, 2, februari 1999, pp. 86-91

7.8. Ontwikkelingssamenwerking
Coopération au développement

Rutten, M., 'Een voetnoot in de Belgische geschiedenis. De hervorming van de Belgische ontwikkelingssamenwerking', in: *Samenleving en Politiek*, jg. 6, 1999, 10, pp. 14-19

Stangherin, G., *Les organisations non gouvernementales de coopération au développement*. Bruxelles, CRISP, CH 1714-1715, 2001, 69 pp.